

Europaparlamentariker Anna-Maja Henriksson tal 12.12.2025

Seminarium för stadsdirektör Anne Ekstrand

Kära Anne , mina damer o herrar, bästa vänner. Hyvät naiset ja herrat, Hyvät ystävät.

Idag är det med en speciell känsla jag ställer mig här och talar. Under mina 28 år i Jakobstads stadsfullmäktige från 1997 -2025 , har jag hunnit jobba med 5 stadsdirektörer ,Nicke Andersson, Göran Honga, Mikael Jakobsson , Krisitna Stenman och dig Anne här i staden i mitt hjärta. Mycket har hänt under den tiden. Och idag samlas vi här för att Du Anne valt att nu söka dig i pension. Något som vi säkert alla unnar dig.

Min rubrik idag är Jakobstad i EU. Vi kunde också svänga på steken och tala om EU i Jakobstad för faktum är att idag är EU närvarande på väldigt många sätt i vår vardag. Vi bara inte tänker på det.

1997 då jag för första gången blev invald i Jakobstads fullmäktige hade Finland varit EU medlem i 2 år. I år har vi fått fira 30 år av Finlands EU medlemskap. Och det är klart att det för Finland var oerhört viktigt att bli EU medlem just då, samtidigt som Sverige. För ett litet land som Finland är det viktigt att sitta vid de bord, där beslut som berör oss fattas. Därför var det också så viktigt at vi blev Nato-medlemmar i grevens tid 2023.

EU flaggan har också vajat utanför Jakobstads stadshus betydligt längre än på många andra orter. Jakobstad var från början, vill jag påstå, en mycket EU-tillvänlig stad.

Bästa vänner,

Nu När vi talar om Jakobstad i EU vill jag börja med det mest grundläggande: en stad är sina invånare. Människorna som lever, arbetar, bygger och drömmer här. Och precis på samma sätt är Europeiska unionen sina invånare – över 400 miljoner människor som tillsammans formar vår gemensamma framtid. Varken Jakobstad eller EU är några anonyma aktörer. De är vi alla 27 medlemsländers invånare tillsammans.

I dagens värld märker vi, tydligare än kanske någonsin tidigare, hur besluten som fattas på europeisk nivå påverkar vårt dagliga liv. I Finland, i Österbotten – och i Jakobstad. Energi, handel, säkerhet, klimat, utbildning och innovationer, företagens konkurrenskraft, reglerna för våra nätbaserade plattformar och sociala medier – allt hör ihop. Och allt känns i vår vardag.

För mig som dagligen nu jobbar på EU nivån i Europaparlamentet med 719 andra parlamentariker (jag är den enda från Jakobstad och Österbotten), är det förstås en enorm fördel att ha en lång erfarenhet från såväl det lokala beslutsfattandet, som från rikspolitiken som riksdagsledamot och långvarig minister. Då man känner sin historia, sin stad, sitt land och vårt sätt att tänka, är det också lättare att navigera rätt och veta vilka frågor som just nu är mest relevanta för oss och vår gemensamma framtid,

Och jag har tagit för vana att alltid bära med mig Europas karta bland mina papper då jag rör mig i parlamentet. Varför? Jo, för att dels kunna visa vad vi talar om då vi talar om Europas säkerhet, och visa konkret var Finland ligger och att vi har en 1340 km lång gräns mot Ryssland, och dels för att kunna visa varifrån jag kommer. För den frågan får jag svara på med jämna mellanrum. Och vad svarar jag då? Jo, att jag kommer från en mindre stad som heter Jakobstad på Finlands västkust vid havet, ca 500 km från Helsingfors. Ibland följs den förklaringen av kommentarer som: Show me where it is! Do You hav snow? Can You walk on the see? Osv..

Bästa vänner,

Det är ju så att varje stad, varje region och varje land behöver hitta sina styrkor. Jakobstad har i generationer vetat var de finns. Närheten till havet och skeppsbyggandet har format vår identitet, det har lett till ett specialkunnande som är unikt och något vi med stolthet kan lyfta fram. Idag står Nautors Swan och Baltic Yachts på den globala toppen, beundrade i hela världen. Och det är en framgång byggd av människor – från trakten, från Finland och från många andra länder – som tillsammans skapar något unikt. Det är Jakobstad när det är som bäst: lokalt förankrat, internationellt framåtblickande!

Men vår styrka idag är också att vi har en så bred palett att näringsgrenar representerade i vår stad och region. Jakobstad har alltid varit en stad som vågat blicka utåt. Vår industriella kompetens, vårt näringsliv, vår tvåspråkighet och vår öppenhet har skapat en tradition av mod och innovationskraft. Det är en tradition vi ska vara stolta över – och fortsätta bygga vidare på.

Tillbaka till Europa. Fastän livet är lokalt är Europa är en del av vår vardag. Det är våra företag som exporterar, våra ungdomar som studerar och reser, våra beredskapssystem som påverkas av europeiska beslut. Ta till

exempel tillgången till vaccin under coronapandemin. Utan EU hade Finland inte så snabbt kunnat vaccinera befolkningen. Det gällde också i högsta grad här i Jakobstad. Och för en stad som Jakobstad, som byggt sin identitet på närheten till havet, företagsamhet, handel, entreprenörskap, utbildning och internationella kontakter, är det europeiska samarbetet helt avgörande. EU ger våra företag tillgång till den inre marknaden med 450 miljoner invånare. Det är något helt annat än Finlands egen befolkning på ca 5,6 miljoner invånare.

Vi behöver också ledarskap såväl inom vårt näringsliv som inom den kommunala och regionala sektorn som kan röra sig på olika nivåer – från det lokala till det nationella och vidare till det europeiska. Ett ledarskap som förstår att vår framtid formas både här hemma och i Bryssel. Ett ledarskap som ser att vi klarar oss bäst när vi samarbetar. Dels med våra grannar, men med våra nordiska vänner och bredare i EU-sammanhang. Då blir 1+1+1 inte bara 3 utan kanske 5, 6 eller 7.

En sökning på nätet på orden Jakobstad och Eu-projekt ger också en hel del resultat. Allt från det färska projektet kring cirkulär ekonomi i regionen som fått Leader-pengar, till Jakobstad som kulturpärla i Östersjöregionen och det levande sjöfartsprojektet vid Skeppsgården. Och det finns mera. Det visar på aktivitet, och visst var det roligt i höstas att på ort och ställe i Bryssel se en monter från Österbotten där också Jakobstad var synligt med. Vårt landskapsförbund, dvs Österbottens förbund har också en väldigt viktig roll då det gäller att få fram budskapet från våra österbottniska kommuner och regioner. En fråga som jag naturligtvis också konkret jobbar för i Bryssel, är att Jakobstads hamn liksom Vasa hamn skulle upptas i Ten T nätverket igen.

Men bästa vänner, vi behöver också ge invånarna en möjlighet att vara med. Därför är tex Erasmus + programmen för våra skolungdomar viktiga, och det var jätteskoj att få elever från Jakobstads gymnasium på besök till Strasbourg (liksom besök från Kronoby gymnasium och Pargas bl.a). Överlag tar jag gärna emot besöksgrupper och ser det också som ett sätt att föra Europaparlaments arbete närmare invånarna.

Men kan vi själva också kanske lokalt göra mera? När jag ser på tex den nordiska dimensionen, så ser jag att vänortssamarbetet idag inte mera är vad det var tidigare.

Bästa vänner, vi ska inte underskatta de personliga relationer som uppstår mellan människor från olika länder, städer och kommuner. Tvärtom. Jag tror vi skulle behöva mer av det. Det ökar förståelsen för varandras skillnader, och sammansvetsar på ett unikt sätt. I dessa tider, när det finns yttre krafter som vill splittra oss i Europa, som vill se ett försvagat EU blir det ännu viktigare. Och här kunde också tex Jakobstad sätta in en ny växel. Vi hade i tiderna ett mycket aktivt vänortssamarbete, som inte enbart sammanförde politiker från våra nordiska vänorter, utan också föreningsaktiva och ungdomar. Jag tror – också som tidigare nordisk samarbetsminister – att vi här har något vi kunde lyfta på agendan igen. På nytt sätt som passar den tid vi lever i.

BÄSTA VÄNNER,

Idag lever vi i den stora förändringens tid. Ja, vi kunde också tala om den stora osäkerhetens tid. Världen omkring oss rör sig snabbt, och det som händer långt borta påverkar oss här hemma i Jakobstad på sätt eller annat: säkerhetsläget, teknologin och Klimatförändringen påverkar även oss här, i våra kustmiljöer, i näringslivet, i hur vi planerar framtiden. Och Rysslands brutala anfallskrig mot Ukraina har gjort klart att trygghet och självbestämmande inte får tas för givna. Det gäller länder, men också städer. Vi måste alla vara beredda på hybridpåverkan och cyberattacker – att vara beredd är en del av det moderna samhällsbygget. Vi behöver värna och stärka vår motståndskraft, det vi kallar resiliens. Att gå till jobbet som normalt, är det bästa vi kan göra då det är osäkra tider. Att inte agera panikartat, utan vara beredd på olika störningar som tex att strömmen kan gå, eller att det plötsligt inte kommer vatten i kran som normalt, etc. Att se till att vi alltid har mat och mediciner hemma för några dagar. Det här tänket som vi har i Finland, behöver vi i hela EU.

Just nu lever vi också i en mycket avgörande tid för Ukraina. Ukrainas sak är vår. Det har jag känt och sett så tydligt såväl här hemma i Jakobstad, som i Europaparlamentet där jag också ingår i en parlamentarikergrupp för Ukraina. Men i Europa finns även andra röster, statsledare och parlamentariker, som inte vill stöda Ukraina, som inte vill ha förbud för import av rysk gas och olja, osv. Dessa krafter får vi inte låta ta över, för det som står på spel är inget mindre än vårt sätt att leva i våra fria demokratier. Och just nu har vi också sett att USA har lättare att förstå Putins krav än Ukrainas rätt till en rättvis fred. För egen del, och som Finlands och Jakobstads parlamentariker i Europaparlamentet jobbar jag för att EU nu

snabbt ska kunna fatta beslut att använda de frysta ryska miljarderna för Ukraina. Det är helt nödvändigt. Det är inte vi europeiska skattebetalare som ska betala Putins förödelse och Ukraina behöver pengarna nu!

(Mitt i allt detta är alltså EU:s roll central, och Finlands röst viktig. Och på ett mycket konkret sätt har Jakobstad fått ett ansikte i Bryssel. För mig har det varit en stor ära och glädje att få arbeta där i ungefär ett och ett halvt år nu. Varje dag påminns jag om hur avgörande det är att skapa nätverk, bygga samarbete och se till att också våra lokala och nationella erfarenheter hörs i de europeiska rummen.)

Vår viktigaste uppgift just nu är att hålla ihop EU. Var och en är vi svaga – och det är just vad Putin och Trump vill se – ett försvagat Europa. Det ska vi inte låta ske och därför behöver vi jobba på alla nivåer. Lokalt, nationellt, nordiskt och på europeisk nivå.

En trygg och stabil europeisk union stärker också våra lokalsamhällen. Den öppnar marknader, skyddar våra värderingar och skapar ramar för hållbar tillväxt. När vi investerar i utbildning och kompetens, investerar vi också i Finlands och Europas framtid.

När vi välkomnar människor som vill bidra, byggs vår region starkare. När vi samarbetar över gränser – lokala såväl som nationella och europeiska – då skapar vi trygghet, välfärd och möjligheter.

Jakobstad har genom tiderna visat att mod och samarbete tar oss längre än rädsla och passivitet. Och det kommer det att göra även i framtiden.

Jakobstad är en liten stad i en stor värld – men den kan vara stor i betydelsen av hållbarhet, idéer och gemenskap. Vi har allt som behövs: kunnande, kreativitet och en vilja att arbeta tillsammans. Och våra värderingar som bygger på Tro, hopp och kärlek behövs idag mer än någonsin, såväl här hemma i Jakobstad, som i Finland och Europa!

Kära vänner,

Jakobstad är en del av Europa, och Europa är en del av Jakobstads framtid. Tillsammans – invånare, företag, föreningar, beslutsfattare – bygger vi den framtiden. Det är så en stad hålls stark. Det är så ett Europa hålls samman.

Vår fina stadsdirektör Anne!

Du har tjänat Jakobstad och jakobstadsborna med stort hjärta, med klokhet och med lugn hand. Under dina år har staden utvecklats, vuxit och tagit nya steg framåt

Jag vill rikta ett Stort, varmt tack till dig för ditt trogna och engagerade arbete för Jakobstad och oss jakobstadsbor. Vi önskar dig allt gott i tiden som väntar.

Och jag vill avsluta med en dikt. Dikten som Jakobstads första kvinnliga stadsfullmäktigeordförande Märta-Lisa Westman, som tyvärr inte längre finns med oss, brukade citera vid tillfällen som var speciella. Idag känner jag att det är just ett sådant tillfälle:

Vad är en vänskap. Dikten som Märta-Lisa brukade citera.

Tekst: Ulla Hornborn

Vad är en vänskap?

Kan den förklaras, blicken som säger, vänner är vi.

Sällan vi talar om vad vi känner, vi bara vet det:

Vänner vi skall förbli.

Kanske med åren, ses vi rätt sällan,

möts inte ofta, skiljas igen.

Men när vi träffas, du är den samma. Vi vet det båda:

Vår vänskap varar än.

Fröjd det mig ger att, du finns i världen,

att vi kan mötas, och skiljas så, helt utan fraser,

självklart och enkelt.

Tänk, att en sådan gåva, man kan av livet få?

Tack -Kiitos!